

BPA OSTRAVA
KRITÉRIA A ZPŮSOB HODNOCENÍ
ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

jaro a podzim 2026
návrh ŘŠ k 01. 09. 2025

Předmětem ústní části zkoušky z českého jazyka a literatury jsou praktické komunikační dovednosti a přiměřená analýza a interpretace uměleckého i neuměleckého textu, a to s využitím vědomostí a dovedností získaných v průběhu vzdělávání na BPA Ostrava.

Žák odevzdá řediteli školy ve stanoveném termínu seznam 20 literárních děl sestavený na základě stanovených kritérií pro jejich výběr. Žákův seznam je zároveň seznamem jeho maturitních zadání, resp. seznamem pracovních listů, z nichž si žák před zkouškou losuje jeden. Pracovní list dostává žák až po vylosování zadání, ústní zkoušku koná s pracovním listem. V průběhu ústní zkoušky není žákovi dovoleno používat žádné pomůcky vyjma pracovního listu a psacích potřeb.

Kritéria hodnocení

Ústní zkoušku z českého jazyka úspěšně vykoná žák, který získá minimální počet bodů, což je 13. Maximální počet bodů je 28.

Ústní zkouška je hodnocena podle čtyř následujících kritérií:

1. Analýza uměleckého textu:

- I. část: téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druh a žánr
- II. část: vypravěč/lyrický subjekt, postava, vyprávěcí způsoby, typy promluv, veršová výstavba
- III. část: jazykové prostředky

2. Literárněhistorický kontext literárního díla

3. Analýza neuměleckého textu:

- I. část: porozumění textu, charakteristika komunikační situace
- II. část: funkčněstylové charakteristiky textu, jazykové prostředky

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

První a třetí kritérium je rozčleněno na dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v 7 oblastech. Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 28.

Pro hodnocení ústní zkoušky platí následující vnitřní podmínky hodnocení. Pro analýzu uměleckého textu (1. kritérium) a literárněhistorický kontext literárního díla (2. kritérium) platí:

1. Za první a druhé kritérium dohromady musí žák získat alespoň 4 body. Pokud získá méně než 4 body, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body**.

2. Za kritérium analýza uměleckého textu musí žák získat alespoň 3 body. Pokud získá méně než 3 body, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body**.

Hodnocení kritéria výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky. Pro toto kritérium platí vnitřní podmínka hodnocení:

3. Pokud žák získá v některé z dílčích částí ústní zkoušky (tzn. v I. až III. části analýzy uměleckého textu a/nebo v rámci charakteristiky literárněhistorického kontextu a/nebo v I. až II. části analýzy neuměleckého textu) 0 bodů, může být v kritériu výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury hodnocen maximálně 3 body.

BPA OSTRAVA
KRITÉRIA A ZPŮSOB HODNOCENÍ
ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

jaro a podzim 2026
návrh ŘŠ k 01. 09. 2025

Převod bodů na známku: 28 – 25 (1), 24 – 21 (2), 20 – 17 (3), 16 – 13 (4), 12 – 0 (5)

PŘI HODNOCENÍ JE ZOHLEDNĚNO PŘÍPADNÉ DOPORUČENÍ PŘÍSLUŠNÉHO PORADENSKÉHO ZAŘÍZENÍ.

Kritéria pro sestavení žákovského seznamu literárních děl:

Žák vybírá 20 literárních děl	
Světová a česká literatura do konce 18. století	min. 1 dílo
Světová a česká literatura 19. století	min. 3 díla
Světová literatura 20. a 21. století	min. 4 díla
Česká literatura 20. století	min. 4 díla
Česká literatura 21. století	min. 1 dílo
Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu zastoupena poezie, próza, drama. Seznam žáka může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora. Seznam literárních děl, z nichž si žák vybírá, sestavuje škola. Minimální počet děl, které škola nabízí, je 60.	

Seznam literárních děl, z něhož žák vybírá, sestavuje škola. Pro školní seznam literárních děl platí základní pravidla:

1. minimální celkový počet nabízených literárních děl je 60, horní hranice není stanovena;
2. za literární dílo je považováno komplexní dílo, nikoli jeho část (např. Karel Jaromír Erben: Kytice, nikoli Karel Jaromír Erben: Polednice);
3. u literárního díla ze světové literatury je specifikováno vydání.

Pro žákův seznam literárních děl platí základní pravidla:

1. minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu zastoupena próza, poezie, drama;
2. seznam může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora.

Pracovní listy

Pracovní list obsahuje:

- a) výňatek z uměleckého textu;
- b) výňatek z neuměleckého textu;
- c) strukturu zkoušky.

Výňatek z uměleckého textu musí pocházet z literárního díla, které je zadáním zkoušky; mezi výňatkem z uměleckého a neuměleckého textu nemusí být souvislost; rozsah pracovního listu nepřesáhne rozsah dvou stran formátu A4 (měřítko: písmo Times New Roman, velikost 11, řádkování jednoduché), minimální rozsah není stanoven; o rozsahu pracovního listu rozhoduje také funkčnost daných výňatků.